

ZOMBOR és VIDEKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csllás Benő-utca 91. szám.
Kiadóhivatal: Oblát Károly könyvnyomdája.

Felolós szerkesztő:
Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelölés minden vasárnap és esküdtükün.

Ki legyen Bácsmegeye főispánja.

Báró Vojnits István főispáni székfoglaló beszédjében felsorolt programjából nagyon keveset valósított meg. Programjának legsarkalatosabb ígértét, hogy az ellentéteket, — melyek úgy társadalmilag mint politikailag fel-dultak e mege közállapotait — kiegyenliteni fogja, — be nem válthatta.

No ez nemcsak nem sikerült neki, — de alaposabban elrontani sem tudta volna senki.

Körülvétette magát egy klikkel, kiknek fő-törékvésők az volt, hogy a főispánt maguk részére lefoglalják és ezáltal nemcsak a mege és városnál megteremtettek egy uralmot, mely minden szabad törékvést esirájában elfojtott, — hanem saját érdekek előre tolásával a közérdeket egészen háttérbe szorították.

Jól értsük meg. Ne bántjuk mi a régi kormánypartot, annak többségét és tagjait, mert azokkal most már együtt küzdünk Széll Kálmán

programja alapján, hanem azon ring ellen emeljük fel szavunkat, akik az egész párt nevében gerálják magukat és felhasználják befolyásukat; akik a tisztességes, becsületés kiegyenlítéseket akadályozták a multban és jelenben is.

Azon ring ellen, melynek tagjai soha életükben a közért sem mit sem tettek, akik népszerűségüket és befolyásukat nem személyi tulajdonságuk vagy érdemükért szereztek, hanem tisztán a hatalomtól nyerték, kik főispánt szolgáltattak a multban, a jelenben és készülnék átvenni a jövő főispántiskar maik közé.

Azon klikk ellen, amelynek jól ismert tagjait ott láttuk Sándor Béla udvarában a hatalom fényében sűtkérezni és midőn Vojnits István jött, ugyanazokat ott látjuk azzal a külömb-séggel, hogy már másnap Sándor Bélát nem ismertek. Es nem kívánatos, a közérdek nem követeli azt, sőt már émélygössé válhas az, hogy Vojnits után főispánra esküdozzenek ezen lettári bá-bok. És utóvégre nagy Bácsmegeye még el lehet nélkülük, bár szentül megvannak győződve, hogy azt ők bérbe

maguknak kivették — főispánostul együtt.

Ezen klikk a főispáni hatalommal rá nehezedett a választó polgárookra és az utolsó képviselő-választások, ha kül főleg simábban is, de kegyellenebbü- settek vezetve.

Választásoknál, állások betöltésénél soha a köz, hanem a legrútabb hatalom, baráti és személyi érdek volt az irányadó.

A főispáni jó ebédek csak arra voltak jók, hogy az elégületlenséget ideig órákig visszatartsák, mert bor közti tere-tere mellett sok hangzatos ígértet lehetett tennie. Csakhogy ennek is megvolt a határa és a főispán végre maga bevallani volt kénytelen: »nem sikerült a politikai ellentéteket kiegyenliteni.

Teljes chaosz uralkodik e téren a vármegyében. A nemzeti párt még tavaly feloszlott, mindenhol a szabadelvű párt már megvan alakítva — csak Bácsmegeyében nincsen.

Es miért?

Hogy annál nehezebb legyen az új rend beillesztése e vármegyében.

A főispáni klikk féltvén hegemoni-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA.

Aja Sofia.

Konstantinápolyi utirajz. Irta: Vértési Károly.
(Folyt.)

Örültem, hogy Tralles Authemios mesternek száz márvány oszlopra emelt, hatalmas, nagy koncepcziójú, mindenkit bámulatba ejtő mesterművét, a művészi arányok harmoniáját láthattam, mely a modern építészek csodálkozását ma is még fölkelti. Emeljünk kalapot az ilyen alkotás láttára az elrendezés ilyen világos, voltára letűnt sötét századok multán.

A császár álmát csodálatos képen fogapatosította a terelő mesterművész, a császárnak pedig az angyal magyarázta meg, milyen legyen ez a templom, mely Európa egyik legelső alkotása lett, 269 lábnyi hosszúságban, 243 láb szélességben. Századok szépsége megilletődéssel lépte át a czedrusia, ezüst elefántesontos és borostyánköves ajtók küszöbét és jászpisz viztartóiból áhitattal hintette magára a szent-

telt vizet. A padlózatot nyáron hűvös gyékény télen szőnyeg. Egy igazhívő a hűvös gyékényre teszi az imaszőnyegét és lélekemélyedéssel imádkozik.

A száz meg száz ablakrészen színes tüvegeken átsűrűdő, a szemnek kedves halavány megvilágításban észrevevesszük még a bemázolt, de arany alapon nyugvó régi görög betűket, színes mozaikat, a byzanti sötét szentképeket és a keresztény jelképeket, a durva festékréteg kopása alól előtűnedezni. Oda-oda pillantok.

Jóslat képen, a jövő reménysége képen szeretni emlegetni a keresztények, nemegyesült görögök, hogy jön még idő, mikor a kicsillanó régi aranyírás meglát-szik majd egészen, a szentek feje körüli glóriás fény még kiragogy, és eljön még Krisztus nagyalakú képe, az őt imádó Jusztinián császárával együtt. Összevág ezzel a keresztény hittel a török közmondás: „Ma itt vagyunk, holnap elmegyünk.“

Nem csak a törökök, de az egész mohamedán világ száműzte a festett és fara-

gott képeket, bálványozásnak tartják a ránézést.

A négy Kherub feje, melyet a törökök csillaggal cseréltek fel, ismét a szárnya közé kerül vissza, suttogta egy utársam. A jövőbe látó szemekkel máris lehet látni. A keresztény hitmonda dolgában megkérdéztük a törököt is, de a kérdést kiméleltből, nagyon spanyolul tettük fel. Csak addig ne rongálják meg nagyon a templomot a törökök, mert ahol a templom öre, gyérszakáfu, Ádám-esutkás, beesett arcu, gyöngé lábön álló emberke, a ki csak immel-ámmal mutogat de ugyancsak osztogatja a templom követ, arany mozaik koczkákat baksisért. Megütözést kelt sorainkban. A verejtéket gyöngyözö tar koponyájú templomór, ha jó vásárt csinált, hozzáfog a maga módja szerinti nyájaskodáshoz. A vézna alak a vállá közé huzza a fejét és elliggyesztí az ajkát. A pusztulásnak is megvan a maga költészete, de nem ilyen módon. Volna csak a követőn egy kis Korán-mondat, dehogyan adná oda kereszténynek, mint

áját, a régi rendszert igyekezett fenntartani az egész vonalon.

És most midőn a főispáni állás megürül, azért oly nehéz ezen állás betöltése.

A főispáni klikk óriási erőfeszítést tesz, hogy saját emberei közül valakit ez állásba beszegítsen, így vélvén az uralmat e megyében biztosítani.

A megyei lapok váltig arról cikkeznek és jajdulnak, hogy Széll Kálmán nincs a helyzetről kellőleg informálva.

Ép ellenkezőleg — ép a főispáni kérdés hónapokig azért nem juthat megoldásra, mert nagyon is jól kell informálva lennie a vármegyei viszonyokról.

Széll Kálmán programja világos és tiszta: összeforrasztani a széthúzó elemeket, — kibékíteni az ellentéteket, amit ép a főispáni klikk nem akar, amit multja is bizonyít.

A faktorok részéről tudniok kell, hogy a klikkből választandó főispán rögtön szemben találna magát egy nagy ellenzékkel, és a közelgő képviselő választásnál feltűnő legadázabb politikai harcok színtere lenne Bácsmege.

Mert nem személy-változás a kell nekünk, hanem rendszer-változás. A Tisza—Bánffy emberek alkotásait és uralmát már torkig megelégteltük tisztességes, becsületes rendszer kell nekünk. Hisz akkor báró Vojnits maradhatna, személye ellen szemmi a kifogásunk, csak rendszere nem kell nekünk.

Bánffisták, kik az ex-lex idejében csúfos végű zombori népgyűsét rendeztek, hagyják már abba megye boldogító törekvéseiket, — ne esküdözzenek Széll Kálmánra — aki úgysem kell igen nekük, — mert cirkulusaikat na-

ahogy nincsen arra példa, hogy a török egy Korán példányt odaadna kereszténynek. Mivel ebben, az egykor kereszténytemplomban aránylag kevés a Koránfelírás, benne a turisták kalapácsa nagyon pusztít; meglátjuk ennek a vandalizmusnak a nyoma a piramisban is.

Minden péntek napon, mikor a mohamedán hitszónok föllép a szöszékre, egy kardot visz fel s tartja a kezében a hódítás emlékére, hasonlóképpen mint Mohamad, a ki egyik kezében a Koránt, mint a polgári ügyekben törvénykönyvet, a másikban a kardot tartotta. A szöszéken állandóan függő két zászló, folytonosan tartja a hódítás emlékét. A szöszék közelében, a szultán aranyrácsos helye.

Azt hiszem, jön még idő, hogy erről a szöszékről az örök bölcsességnek a könyvét, az Évangéliumot fogják olvasni magyarul abból a keresztények Istenének fölrhetően jóságát. Most tizes igével szánt a hitszónak, az amugyis fanatikus törökök lelkén.

(Vége köv.)

gyon megzavarta, — hanem vonuljanak vissza a jól megérdemelt nyugalomba főispánjukkal együtt.

A temetéshez csendes részvét kéretek — mi megadjuk azt nekik. Igérjük, hogy veük nem foglalkozunk többé.

De ha azt látjuk, hogy mint letartári politikusok, az új főispánt is hatalmukba akarnak keríteni, — úgy az ellen eleve tiltakozunk és igérjük jó eleve, hogy érdemük szerint méltatni fogjuk őket.

Ki legyen tehát az új főispán? Volt nemzeti párti talán? Nem kívánhatunk ilyet sem, mert a Tisza—Bánffysták rögtön ellene lennének és akna munkáikkal a párt tusát ők élesztenék fel az egész vonalon.

Bács megye nyugalma azt kívánja, hogy oly egyén legyen a főispáni székben, aki az utolsó idők pártvilágásában részt nem vett, aki kellő tudása, ismeretköre mellett elég energiával bírjon, minden klikk-től magát emancipálni.

Ha ezt meg bírja tenni, úgy a politikai ellentétek elfognak simulni és aki az igaz, — őszinte összeforradást gátolni merészli, az szemben fogja magát találni az egész összeforrt szabadelvű táborral.

Ily főispánt támogatni fog a vármegye zöme, törekvéseinek előmozdítására egy táborba talál bennünket.

Ily főispán kell Bácsmegeének.

Lesz-e olyan?

Megmutatja a közel jövő!

Politikai hírek.

*. A főispáni állás betöltése.

A hivatalos lap még nem is hozta báró Vojnits István bácsmegei főispán felmentését, — már is a főispánjelöltek legképelesebb kombinációi jöttek forgalomba úgy a társaságokban mint a sajtóban. Sőt oly lap társunk is akadt, aki azt a komikus dologt cselekedte, hogy komoly ábrázattal azt kezdte hirdetni, hogy a főispán megmarad. Ezen híret az illető lap maga sem hitte el, még kevésbé olvasó közönsége.

— A hírek terjesztésénél csakugyan éber figyelemre van szükség, hogy az elfogadható közléságosságot megkülönböztessük a komikustól. Akivel Széll Kálmán beszél az már kész főispán gyanánt lesz emlegetve, — pedig utólag kiderül, hogy nem is beszél a miniszter elnökkel. Ily jelöltek nevének felemlítésétől tartózkodunk, kik a valószínűség kíséretével van bírnak. A komoly jelölteket szívesen regisztráljuk. Így — beavatott helyről kapjuk azon megbízható hírt, hogy illetékes helyen dr. Alföldy Gedeon zombori nagybirtokos, ügyvéd, volt királyi közjegyző, főispán jelöltségével foglalkoznak, ki rendkívül nagy népszerűsége, higgadtság, vagyoni függetlensége és kitűnő képzettsége a bácsmegei főispáni állásra mindenki szíves örömmel látna és igazságszeretete folytán mindenkit kielégítené. — De vajjon el-e fogadják?

*. A bécsi szerb omladina ifjuság f. évi aug. hó 10. 11. és 12-én

Szt. Tamásra nagy gyűlést hívott egybe. Aug. hó 24-én pedig az ország nemzeti ségeinek vezetői Ujvidéken értekezletet tartanak, melyen a képviselő választásokon történendő magatartásukat fogják megbeszélni. Actiójukat éber figyelemmel fogjuk kísérni.

*. **Mikor lesznek a választások.** Minden oldalról vett értesítések oda concludálnak, hogy a képviselő választások október hó végén vagy november első felében lesznek megtartva. Hogy mely napokon — arra pontos dátumot nem mondhatni, mert az a szeptember 3-án újra összeülő országgyűlés hátralevő teendőinek elintézésétől fog függeni.

*. **Zákó István** országgyűlési képviselő folyó hó 5-én választó kerületéből a csajkások deputatióját vezette Darányi Ignác földmivelségi miniszter elé, akik megköszönték neki azon intézkedését, hogy árviz mentesítő társulatuknak visszaadta autonómia juk a t. Az autonómia kieszközölésénél Zákó István járt közbe a miniszternél. Zákó a deputatiót megvendégelte.

A zombori főgymnásiumról.

Ismét elmúlt egy iskolai év. A tanuló sereg a szébróza minden irányába elszórt, hogy kipihenje a tíz hónapi munka fáradságát. Szükséges a pihenő, különösen a serdülő ifjuságnak, ki az iskolai év alatt annyira túl van halmozva a munkával, hogy alig van ideje a lélegzetvételre. Reggel 8-12-ig és délután 2-4-ig az iskola dohos levegőjét kénytelen színi, akkor tehát nem lehet esodálni, hogy ifjuságunkban nincsen életkedv és vidámság. A vakációt okosan kell felhasználni, a mi a szülő fő gondját képeze. A kis diák játszadozzék, pajtásokdjék ilyenkor, a nagyobb társalognon, sétáljon, szórakozzék tisztességesen, a nagy diák pedig ránduljon ki, elég éretted, szálljon ki a világba, ha teheti, szerezzen magának tapasztalatot, ember ismeretet és önálló ágot.

A tíz hónapi munkásságról beszámol a zombori áll. főgymn. és a zombori felső kereskedelmi iskola 1900—1901-ik évi értesítője. Vegyük röviden elő mindakettőt sorrendben.

A zombori állami főgymn. XXIX-ik évi értesítője az 1900—1901. tanévről. Közé teszi Bodnár György kir. igazgató. Az értesítő 16 fejezetre van osztva.

Az első fejezetben értekezést találunk Schakespearell, melyet az intézet tanára Megyesi Ferencz a szabad lyeumban is előadott. Az értekezés oly magvas és tanulságos, hogy méltán megilleti a diésret, de nézetünk szerint az értesítőbe más, inkább a nevelésügyet fellelő dologt kellene közölni. Hiszen közönségünk oly tájékozatlan a pedagogiában, hogy szinte csodálatos, sőt éppen az iskola oly általános, hogy magát mindenki nevelőnek tartja és jogosítva érzi kontár módon az iskola ügyeibe beleszólni. Nevelésügyet illető dologt szeretnénk látni az értesítő vezető czikkében.

A második fejezetben beszámol az értesítő az intézet évi történetéről. Aljunk meg ezen fejezetnél és elmélkedjünk. Mit látunk? Azt, hogy ezen intézet a miniszteriumnak mostoha gyermeke. Elmúltak hónapok a nélkül, hogy rendszeres tanítás lett volna és ezt kik sanylik meg? Nem más, mint a tanulók. Valamely tantárgynak nem szakszerű tanítása kimondhatatlan árokot okoz, mely az érettségi alkalmával bosszulja meg magát, kivált, ha olyan ministeri biztos is van jelen az érettségín, ki még a kákán is osomót keres. Nagyon kívánatos, hogy az intézet vezetője mindent elkövessen ezen ádaldan állapotok megszüntetésére; nagyon kívánatos, hogy a tanári testületben egyetértés, összetartás és egymás iránti kölcsönös tisz-

telet uralkodjék, mert ha a tanuló azt látja, hogy a tanár tanártársát nem becsüli, hogyan kívánja, hogy az ifju őt is megbecsülje! Ezt pedig az elmúlt iskolai évben nem tapasztaltuk, sőt ellenkezőjé voltunk kénytelenek tapasztalni. Tanár tanártársát bíróság elé idézték!! Iskolai ünnepélyek is voltak, mi helyes is, jó, sőt szükséges, mert önállóságra tanítja az ifjút, csak az volna kívánatos, hogy az ilyen ifjúsági ünnepélyek nagyobb nyilvánossággal történjenek. A főgymn. tornacsarnoka nem való erre. Ha már az intézetnek nincsen díszterme, rendezessenek ezen ünnepélyek akár a városban, akár a színházban, hogy a nagy közönségnek legyen alkalma ezeken megjelenni.

A harmadik fejezetben a fontosabb rendeletek vannak közölve, melyek inkább az intézetet érdeklik, nem a nagy közönséget.

A negyedik fejezetben a tanári személyzetet tünteti fel, melyből megtudjuk, hogy 22 egyén foglalkozott ifjúságunk tanításával. Vannak rendes tanárok, helyettes tanárok és szakvizsgálatot tett helyettes tanár. Kíváncsiak vagyunk, hogy miért van a helyettes tanárok között különbség, hogy szakvizsgálatot tett, holott a tavalyi értesítőben ezen különbség nem volt megtevé, vagy talán azt jelenti, hogy még tavaly nem volt szakvizsga! vagy azt jelenti, hogy a többi helyettes tanárnak nincsen szakvizsgája. Bármint álljon a dolog, az ilyen különbségtétel helytelen. Vagy talán sajtó hiba?

Az ötödik fejezet a bevégeztet tananyagot tünteti fel; a hetedik fejezet a tanulók érdemsorozatait adja a statisztikai adatokkal. Felvettelt az intézetbe 353 tanuló, nyilvános tanuló volt 347, kilépett 18. A mulasztások 8916 órát tesz ki, mi viszonyítva a tanulók létszámához közepes. A bukottak száma 38, a helyén alkalmazott szigor csakis az ifjúság előnyére szolgál, inkább az alsó osztályban elbuktatni, mint az érettségien. Minden tárgyból jeles 12, jó 72 és elégséges 135.

A nyolcadik fejezetben az egyesületi életet találjuk, igen öröndetes, hogy a tulhalmazott munka mellett az egyesületeket virágzó állapotban találjuk. A kilencedik fejezet a tornaversenyéről szól, nem lehet szó nélkül hagyni közönségünk nemtörődőségét, midőn ifjaink a győztes pálmával haza jöttek az országos tornaversenyéről, hogy a tanárokon kívül senki sem fogadta. Lehetne tanulni Szabadkától! Az egészségügy nem volt kielégítő, haláleset egy fordult elő. A tizenkettedik fejezet a segélyezésről szól, itt emlíndhatjuk, kevés oly intézet van, hol annyi segély, ösztönzőj volna mint nálunk; a tizenharmadik fejezet a tanszerek gyarapodásáról szól.

A tizenegyedik fejezetben a tanárok irodalmi működését tünteti fel. Ezen fejezetnek van egy mosolyra indító pontja, hol a privat veszekedéseket is irodalmi működésnek tünteti fel; e szerint a havonkénti nyugtatást is lehetne az irodalmi működéshez számítani. Több komolyságot és még több szerénységet várunk egy tanártól. Nem minden a papíronon megjelen betű bir irodalmi értékkel.

Ezzel bevégezzük ismertetésünket. Az értesítőtől nem szözlünk, nehogy ismétlésbe essünk, csak ismét felemlítjük, hogy nem a túlságos szigor, hanem a humanitással párosult bölcs és tapintatos eljárás kell, hogy vezesse azokat, kik az érettségien előkölnek.

Figyelmesties! Ezulon is figyelmestiesjük különösen a helybeli, hogy a felső kereskedelmi iskolába minél előbb iratkozzanak be, nehogy az utlagos beírás alkalmával kiharadjanak, mert a jelentések száma igen nagy. A közép osztály már be van töltve, melybe már csakis miniszteri engedéllyel lehet beiratkozni.

Jövő számunkban a zombori felső kereskedelmi iskola értesítőjének ismertetését fog-

juk közölni, mely most a hely szűke miatt kimaradt.

Hirek.

* **Személyi hir.** Lobkovitz herczeg hadtest-parancsnok innen Újvidékre utazott, onnan pedig Szabadkára, hogy a helyőrség fölött szemlét tartson.

* **Az új templom ügye.** E napokban érkezett meg Kalocsáról Császká György érsek megerősítő határozata, hogy a hitközségi pénztárból 20 ezer egyenlány korona fölösleg az újtemplom berendezéséhez és építéséhez felhasználható. Altalános örömet keltett az egész városban az érseki leirat megerősítése, de még nagyobb dobbat sok vallásos zombori szív, midőn nem csak a papíron, de tényleg lesz, szemével láthatta a munkálkodás megkezdését. A mi Lenczi bátyánk actióba lépett, most látni csak őt elemében, valósággal megfialodók — oly lelkesen intézkedik mint az építő bizottság elnöke. Ha majd a munkálatok nagyobb arányokat fognak ölteni, úgy bizonyára az adomány gyűjtés mozgalom megindítás ideje is elfog következik. Hisz már is önkéntes ajánlatok tétettek Igy Mátra (Matusék) tanító és neje pad felállítására tettek alapítvány ajánlatot, 400 korona fenntartási alappal, — özv. Bosnyák Józsefnő szentelt víztartót, Paudicz kádár mester az építkezéshez szükséges vedreket felajánlja ingyen. Az óltárok földszítését, amint értesülve vagyunk, — erre egy külön női bizottság készül alakulni. Szóval a nagy mű megindult — járuljon kiki csak egy porszemmel is hozzá, úgy a város rég óhajtott vágya teljesedésbe fog menni: az új templomot elkészülve látja és benne Istenét imádhassa. Ugy siessünk és serénykedjünk, hogy jövő év augusztus órára felszentelhető lehessen. Császka érsekünk megígérte Lenczi bátyáknak, hogy akkor, ha jön 50 éves házassági jubileumára, Ó Excellentiája óhajta az áldást adni frigyükre. Ezen elhatározása az Erseknek egy különös kegy nyilvánítása volt Falcione Lőrincz irányában, kit a kalocsi deputáció idejében igen megkedvelt.

* **Tér-és parkzene.** Ma vasárnap július hó 7-én a zombori zeneiskola növendékeiből alakított fúvó zenekar délután 11 órakor, a korzón terzenét, délután fél 6 órakor pedig a városi parkban zeneelőadást tart, mely utóbbihoz belépőtűj: 20 fillér; diákok, gyermekek és katonák ennek felét fizetik. A zombori filharmonikusok társulatának igazgatósága.

* **Pályázat.** Végrehajtási állásra hirdet pályázatot a zombori pénzügyigazgatóság.

* **A zombori sörházba** egész új életet hozott az új bérli. Nyári fődítt helyisége nemcsak nappal, hanem este is gyűhelye a középosztálynak, hol állandóan frissen csapolt jó sört kaphatni igen olcsó áron. Sokszor egész családok összeverődnek és kedélyesen emulotlnak tambura szó mellett.

* **Esti korzó vagy a rendőrségi erély.** Mióta megnyílt a korzó kávéház, van a közönségnek egy sétatálya, hol a forró nappal után pár órát kellemesen előlölhet. A sétány ugyan már előbb is ott volt, de nem volt sétatál, mert szinte félős volt az egy mécs világitotta sötét fák között végig botorkálni. Most azonban a kávéház bérlije saját költségén gázal kivilágította s csinos előkértén látta el a ház előtti teret, hol esténként cigány zene szórakoztatta az ott hullámzó közönséget, mely legalább pár órára nagyvárosias szint kölcsönzött a sok tekintetben elmaradt városunknak. Amde a rendőrség megirigyelte a publikum ilyenén való szórakozását s a zenét 10 órakor be-

tiltotta s mintegy tudtul adva mindenkinek, hogy haza lehet menni tovább szólnak nem szabad szórakozni, csupán a korhelyeknek duhajkodni. Nem tudjuk mi a czélja a rendőrségnek ezzel a kis városias eljárással, pedig tekintélyét és hatalmát más irányban sokkal jobban értékesíthetné.

* **A vármegyén** a központi választmány, a városnál a közigazgatási bizottság tartott e napokban ülést; hol a szokásos havi jelentések és az előbbnél választók névjegyzékének tudomásul vételén kívül semmi fontosabbat nem tárgyalak.

* **Eljegyzés.** Scultéty Ferencz, Bács vármegye arvaszékének elnöke jegyet váltott Schikk Gizella úrnól Schikk Mátyás, ny. főszolgabíró leányával Bács-Külán. Széles körben örömet keltett ehlyemen hír.

* **Füredőzzünk.** Nem tudjuk eléggé ajánlani a szülőknek, hogy az iskolai szünidőt felhasználva gyermekeiket uszni tanítva és egészségükéről is gondoskodjanak. Nemcsak tisztasági szempontból, de főképp testnedvesítő szempontból is az uszás a gyermekeknek felette ajánlatos. A ferenczesatornai fürdőház tulajdonosnéje mindent elkövet hogy a közönség igényeit kielégítse. Csak a közönség is pártolja nehéz és nem biztos alapon álló vállalkozásában. Mert bizony rossz időkben senkisémmegy fürdeni, de a tulajdonosnének azért a kiadásai megvannak. Így vagyunk a vendéglőssel is, aki készségesen áll a vendégek rendelkezésére. A jogos panaszokat bizonyára figyelembe fogja venni, — a tér helyszűke miatt ő sem elégíthet ki minden igényt.

* **Meghívó.** A zombori iparos dalárda folyó hó 7-én, vasárnap a „Vadászkürt” szálló kertihelyiségében táncelőadégyebekötött III. alapszabvány szerű dalestélyét tartja, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. a) Azt olvastam én valahol, b) Búsan szól a kecskeméti, c) Csongorádi bíróknak a leánya. Goll Jánosól. Főfíkar. 2. Magyar nóták. Éneklő nagy Mihály, zongorán kiséri Tomcsányi Aladár. 3. legkedvesebb tanyám. Mangoldtól, Főfíkar. 4. Magyar nóták, Eneklő Varga Kálmán, zongorán kiséri Tomcsányi Aladár. 5. Édes hazám. Hubertól. Főfíkar. Belépődij személyenként 1 korona 20 fillér. Pártoló tagok a tagsági jegy harmadik szelvényével válthatnak belépőjegyet. Kezdeté este fél 9 órakor.

* **Megtéholodott városi virilitas.** Dsincs Ferencz zombori földbirtokos és virilitán f. hó 4-én este a téboly oly tünetei mutatkozott, hogy az örülési rohamban dühöngő embert saját bérésének meg kellett kötöznie és a városi kórházba szállítani. A szerencsétlen emberen 3 év előtt szintén mutatkoztak a tébolyi tünetei — mi a túlságos sok szesz ital következménye volt egy akkor, mint most is.

* **Végzetessé válható baleset.** A vasárnap reggel Petrovszellőrl Zentára jövő vonat vezetője utközben két alakot látott meg a sinek között feküdni. A vonatvezető részlejt adva, megakarta állítani a vonatot, de későn adván az ellenkező, nem volt képes azt megállítani. Az utolsó pillanatban egyik nő szerencsésen ki ugrott a sinek közül, de a másikat a gép kilökte onnan, szerencséjére csak kisebb zuzódásokat szenvedett. A két nő a petrovszellői búcsúról jövet elláradva feküdtek le pihegni a sinek közé. Csodálatos, hogy népünk nem akar leszokni azon rossz szokásáról, hogy vagy a sinek között gyalogol, vagy mint ez esetben is ott keres nyugvóhelyet.

* **Tiszti fizetések** a vármegyénél. Vármegyénk törvényhatósági bizott-

sága a vármegye tisztviselői, segéd- és kezelőszemélyzet fizetését és a szolgák béréit, a következőleg állapította meg: alispán 6000, főjegyző 4600, főügyész 3500, I. alügyész 2700, II. alügyész 2300, főorvos 2600, főlevéltáros 2600, I. aljegyző 2800, II. aljegyző 2400, III/1. aljegyző 2200, III/2. aljegyző 2200, IV/1. 2000, IV/2. aljegyző 2000, főispáni titkár 2000, központi gyakornok 1000, főszámvéevő 3000, számvéevő: 3-nak 2400, 5-nek 2000, 7-nek 1800, 1-nek 1600, számgyakornok 1000, főpénztáros 2800, alpénztáros 2000, könyvelő 2000, árvaszéki elnök 4200, árvaszéki nyilvántartó 1600, főispáni iktató 1600, iktató 1600, kiadó 1600, levéltári segéd 1600, lajstromzó 1400, irnok: 11-nek 1200, 13-nak 3200, rendszeres díjok 720, főszolgabíró 3200, szolgabíró 2000, járásorvos 1200, járási gyakornok 1000, járási irnok: 24-nek 1100, 2-nek 720 korona. — Szolgák: palotafelügyelő 900, központi hivataloszolga 660, központi lovashusár 568, állandó 528, járási szolga 480 járási lovashusár 480 korona.

*** Kerti mulatság.** Dr. Dekker Pál városi tanácsnok és neje fényes mulatságot adott vendégei tiszteletére I. hó 6-án szombaton este. A nagy terjedelmű kert-park lampionokkal volt fényesen kivilágítva. Szólt a zene, a fatalagsz tánczolt, a sűrű bokrok között susogott az édes ábránd, csempelt a pohár, — patlogott az élez és kivilágos kivi-radtig folyt a vig mulatság, melynek elérésére az előzőeken házi gazda és vendégszerelője mindent elkövettek. A mulatságon részt vettek: Asszonyok: Dr. Buday Pálné, özv. Bunyi Lajosné, Bittermann Sándorné, Csihás Benőné, dr. Csernyus Pálné, Drescher Edéné, Diener Jánosné, dr. Hoffmáty Bránkóné, dr. Duhony Jánosné, Hoffmann Károlyné, Hetteszheim Henrikné, Henneberg Sándorné, Hauke Imréné, Halm Ottóné, dr. Huber Józsefné, Jankovits Dusánné, Juray Józsefné, Kohut Henrikné, Karácsony Gyuláné, Kovács Jenőné, Kollár Viktorné, Korits Eszter, Latinovits Stancziné Pocsy Sándorné, Preszly Jánosné, Radány Péterné, Rác Somané, Szondy Málné, Szabó Lászlóné, Trischler Gyuláné, Trischler Ferenczné, Trischler Nina T. Mesváry Józsefné, Tárcazi Dezsóné, Tárcazi Pistáné, Vértessy Károlyné. Leányok: Diener Elza, Hauke Margit, Hauke Ica, Karácsony Margit, Karácsony Olga, Pocsy Margit, Pocsy Mimi, Preszly Nelli, Szondy Marika, Vértessy Stef, Vértessy Bella, Vundszám Ida. Urak: Dr. Buday Pál, Bunyi Csula, Bittermann Sándor, dr. Csernyus Pál, Csávós Lajos, Czelder János, dr. Dimitrievics Bránkó, Dekker Józsi, Diener János Diener Elemér, dr. Duhony János, Falcione Lajos, Falcione Arpád, Fraticsevits János, Fraticsevits Pista, Csál István, Hetteszheim Henrik, Hauke Imre, Hoffmann Károly, Halm Ottó, Henneberg Géza, dr. Huber József, Jankovits Dusan, Kohut Henrik, Kohut Odón, Kohut Kálmán, Kovács Jenő, Kollár Győző, Karácsony Gyula, ifj. Karácsony Gyula, Karácsony Pali, Késmárky Józsi, Késmárky Béla, Latinovits Stanczi, Lallosevits György, Orosz Arpád, Pocsy Sándor, Preszly János, Rác Soma, Radány Péter, Szondy Málné, Szabó László, Sculteti Ferencz, Scherer Rudolf, Trischler Gyula, Temesváry József, Tárcazi Dezső, Tárcazi Pista, Vértessy Károly, Veszolovszky Pista, Zoltományi Misi. — Ellap: Malacz és csirke-pörkölt, husos pite és turós lepény, liba és borja pesenye, torta és migno-sütemény, porfeit crème fagylalt piskotával, gyümölcs-sajt.

*** Táncmulatság.** Apatinban július 13-án saját pénztára javára az apatini „Tennis Club” zartkörű táncmulatságot rendez a Marsch-féle szálloda terében. A mulatság kezdete este 9 órakor lesz.

*** Új fürdő Bács-Topolyán.** B. Topolyán a Bácséren Limbek Elek rendőrfelügyelő kezdeményezése folytán

10 koronás részvényekkel fürdőt létesítettek.

*** Kőanyag szállítás.** Apatin belterületén létesítendő partbiztosításhoz szükséges kőanyag szállítását Roheim Károly és fiai zombori vállalkozó cég vállalta el.

*** A bűcsű úthangjai.** O Moroviczról írják lapunknak; hogy ott véres vasárnap délután fél 6 óra tájban mult verekedés volt a nagyvendéglőben, melyet az ottani községi hadnagy kezbe-ményezett. Híres legény Sztankovits (jurgus) György Omoroviczán, büszke is ő ezen birnevére, most is ő volt legény a talpán. Régi haragosa már Jurgusnak a helybeli községi hadnagy, Kuczor Mihály azonkívül még sokan ellenségei, de ő büszkén veri a mellett, mondva: hogy nem ijed meg a fél falunak legényeitől sem. Kuczor Mihály helybeli községi hadnagy kihívta Jurgust a korsmából és minden ok nélkül bántalmazta őt. Ebből olyan verekedés támadt, hogy úgy a községi rendőrségnek, mint a csendőrségnek is dolgot adott. Megjegyzendő, hogy az illető községi hadnagy egy esküttel a rend fenntartására lett kiküldve az előjáráságtól. Már most felhívjuk erre az illető hatóság szíves figyelmét, mert csodálkozunk azon, hogy egy olyan egység ki a békéltetésnek előmozdítója, ma magának anny bátorságot vesz, hogy kirendeltetés alkalmával másokat bántalmaz meg, ha az illető rovt multu is lett volna. — Luosverekedés. A buszon mindeki jól mulatott de sajnos, nem maradt el verekedés sem. Néhány legény oly anyira megverte Kollár Lajost, hogy ez most súlyosbeteget fekszik. — Prislinger János korszmájában Bayer Jakab bajmoki és Berger András kunbajai legények összevették. Berger lép ugyanis házasságra azzal a leánnyal, kit Bayer akart elvenni. Ez volt a czivakodás oka, miközben Bayer oly erővel sújtott egy üveget Berger fejéhez hogy ez ajultan esett össze. A veszekedés folytatása a bíróságnál lesz.

*** Lökötök.** O Beesről írják: Berényi Béla rendőrfelügyelőnk sikerült fogást csinált. Már már feledésbe ment löpő-pás tetteseit derite föl, a kik már a bíróság börtönében ülnek. Elzolt mintegy 3 hónappal történt, hogy Pollák Frigyes zentai lakostól elloptak két lovat. Az ottani rendőrség a csendőrséggel karöltve kutatta a tetteseket, de nem találtak még nyomra sem. Végre az elmúlt héten Berényi Béla rendőrfelügyelőnk oly nyomra akadt, a mely czélhoz vezetett. A lovakat Felső Kovilon megtalálták és Marits Józso s Kovács Ferencz Klinka gyanus egyéneket s orgazdákat letartóztatta s a bíróságnak átadta. Rendőrségünk fejt a sikerült fogást elismerés illeti.

*** Paul Kálmán kitüntetése.** A zenészek Congressusa, mely a napokban lett megtartva Budapesten, gróf Szapáry Pál elnökele alatt, Paul Kálmán zenei életünk e kitünőségét nagy megtisztelés érte. Ugyanis Sztjanovics Jenő és Donath Lajos zenészerzők meleg szavakkal méltatták Paul Kálmán zombori ügyvéd érdemét, aki bár nem hivatalos zenész, az egyetlen ember Magyarországon, a ki teljes zenekart szerzett, zeneiskolát alapított és annak vezetését kitünő szaktanárookra bízta. A Congressus — melyen Paul Kálmán is részt vett, — Paul Kálmán érdeme elismerésül a szaktanács tagjaivá választotta egyhangú lelkesedéssel.

*** A nemes-militios fürdőről.** A nemes-militios fürdő a meleg idők beálltával új életre kelt ismét. Kivált vasár- és ünnepnapokon, a vasuti összeköttetés folytán is a zombori közönség tömegesen látogatja a fürdőt. Miután a fürdő szikes vizű, majdnem azonos a palicsi fürdő vizével, úgy különösen satnya szervezeti és csonkfépzdéssel szenvedő gyermekeknek

igen ajánlatos e fürdő használata. A vármegyénknek semmiféle emberbaráti intézete nincsen — se vármegyei kórház, se árva se lelenzháza. Mily jótétemény lenne, ha a vármegye a fürdő mellé a hegyen egy várnegyei gyermek otthont létesítene, — hol elárvult satnya beteg gyermekeit a vármegyének ellátásában és fürdőzésben létesítene. Bizony azzal több hasznót tenne a vármegye egészségügyének mint az a százezrekbe kerülő és a községek nyakára roa erőszakolt deficiáló gépekkel, melyek ott rozsdásodnak a falu földszerjei alatt, mivel alig lettek használatba véve. Sőt jó lenne a gépeket értékesíteni, — mert igazán kár, hogy azt a rozsdá egye meg. Hát szőpnek szó volt az egészségügy iránti gondoskodás, — csak azt nem tudjuk kinek hasznát? Az egészségügynek aligha!

*** Új takarékpénztár Bajmokon.** Bajmokon új pénztárat van alakulban. A részvénytöke már nagyrészt biztosítva van. A mozgalom élén Lichtneckert József községi jegyző áll.

*** Szerencsétlenség.** Hornyák József keleibai lakosnak Matild nevű 3 hónapos kisleánya hétfőn d. u. a kutba esett és ott megfulladt. Az esetről a szülők nem is tettek jelentést a rendőrségnek, kopsorsóba tették a kis halottat, de a halottkém a temetést nem engedte meg, hanem jelentést tett a rendőrségnek. A kihallgatott szülők azt mondják, hogy a kis leány az alacsony kerítésű kuthoz mászott és belesett. A szülők ellen megindult a nyomozás, mely a való tényállást lesz hivtva kideríteni.

*** Mi szükséges minden hölgynek?** Szőp, tiszta, hide arcbb. Ez a legkényvesebb és legbiztosabban az egész világon elismert és kedvelt Földes-féle Margit-krem használata által érhető el. E törvényesen védett arckenőcs sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a szepőt, májfoltot, pattanást és az arc mindenemű tisztáltságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcnak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégegy 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban.

*** Egyházi ünnepély.** Ritka szép egyházi ünnepélynek lesz színtere ma Gákova. Ma y e r L ő r i n c z g á k o v a i földink ma mutatja be első szent miséjét az Egke Urának. Manaduktor lesz Rokkenstein Nándor gákovai plébános, mig a predikatori tisztet Klein József pécs egyházmegei apari plébános fogja betölteni. ki szintén gákovai. Egész Gákova ünnepel, a gákovai vallásos jó nép örömet lel fiainak boldogulásában.

*** Elfogott csavargó.** Nagy József szegedi illetőségű csavargó átment Szabadkára szerencsét próbálni. Rézgyűrűket arany gyanánt akart eladni; többeket megszőlított az utcán, hogy vegyék meg tőle. Egy rendőr észrevette és a rendőrkapitány elé állította. Visszatolonczolták Szegedre.

*** Végzatlanóság.** Münch Lajos zentai mélyasztos mester fiatal segédje Bekker Péter hétfőn délután rendes napi munkáját végezvén a vágó hidon, a hatalmas taglóval a marha húsába akart vágni, de az ütést elhibázván az éles szerszám lábát érte, oly szerencsétlenül, hogy lába fejét cipő jvel együtt kettő vágta. A súlyosan sérült embert rögtön kocsiara tették s be-szállították a szent László kórházba, ahol iszonyú sebtét az orvosok bekötözték.

*** Bátor éjjeli madarak.** Zentáról írják lapunknak: Hétfőn éjjel 10—11 óra között egy lóvés riasztotta fel az adai utca mély csendjét. A dörrenés zajára* a szomszédok összefutottak. Egy társaság zenezóval akart betérni a pénzügyőrök

laktanyójába, s mielőtt ezt tette volna, az utcái ablakokat sorba bevverte. A szemlész sem vette tréfára a dolgot s a társaság közűlött. Sebesülés nem történt, mert szemtanúk állítják, hogy a bátor férfiakból álló társaságtól az utca egy pillanat alatt megtisztult. Szégyen a futás, de ugyálszik, ez esetben hasznos volt.

*** Olcsóbb lesz a batinai rév-átkelés.** A kis-közlegiek mozgalmát indították a révdíj magas tételei ellen. Ez bennünket bácskaikat rendkívül érdekelt, mivel Baranya duna melléki részének piacza Bácska és Zombor, — viszont a baranyai állatvásárokat mi szoktuk felkeresni és bizony a magas révdíj a közlegedést rendkívül megnehezítette. A rév Frigyes főherceg tulajdona és bérletbe lévén adva, igen szép jövedelmet hajt mint a főhercegnek, mint a bérlőnek. A pécsi kereskedelmi és iparkamara — mint véleményező forum kimondta, hogy a révdíj túl magas, a forgalomra gátolag hat, ennél fogva tetemesbb ár leszállítást ajánl. Hisszük, hogy Bácsmegeye alispánja is sompóba lép ez ügyben, hogy a kis-közlegiek mozgalmá sikert érjen. A jövedelem azért nem fog károsodni, mert leszállított díjtételek mellett a forgalom e mindkét megére fontos közlegedési ponton nagyon fog fejlődni. A régi példabeszéd: amit nyert a vámon — elveszti a révén ez alkalommal így fog idomulni. Amit veszít a vámon, megnyeri a révén — már tudniillik a főhercegi uradalom.

*** Szerencsétlenség.** Ruzsik János, bajnoki lakos, aki valamikor jobb napokat látott, s volt annyi vagyon, hogy kevés munkával gondtalanul megélhetett volna, a munka s a takarekosság éretyéről, semmit sem akart tudni. Természetes, hogy így a vagyon eluszott. A jó élethez szokva, folytatni is akarta, s így fokról fokra súlyodt, míg oly mélyre nem szállt, hogy már a lopásra fanyarodott. Ezen mesterségét oly ravaszul folytatta, hogy soha semmi se lehetett rábizonyítani. Néhány nap előtt azonban Guttman Mór szabadkai kereskedőnek sikerült a jómádatat tetten érni és a rendőrségnek átadni. A kihallgatásnál Ruzsik beismerete bűnét.

*** Dr. Bosányi Béla, kir. tanácsos,** a Szt.-Lukácsfürdő főorvosa, a Kristály vízről ezeket írja: A „Kristály“ természetes hydrocarbonátos ásványvizet nemcsak azért tartom nagybecsűnek, mivel gyomor-, bél- és vesebántalmaknál teljesi kitűnő szolgálatot, hanem mivel csiramentességénél fogva a legmegbízhatóbb asztali víz gyanánt használható.“

*** Majom színház.** Spinetto József csütörtökön kezdte meg itt előadásait négy kis lábu művészeivel. Ezen jelesül dressirozott állatok különféle komédiákban és mutatványokban gyönyörködte a közönséget. Különösen tetszettek a következő pontok: Az afrikai vacsora, előadja nyolc majom. Öt kutyának — különféle fajtól — legjobb idomítása. Kutyák verseny futtatása, lovagolja négy majom. A szerencsétlen pusztai utazók, előadják majmok és kutyák, stb. — Erdemes ezen kis művészeket megnézni.

*** A törvényeségi palotát** felszentelik — nem Zomborban — hanem Újvidéken folyó évi október havában, — mert az épület közel van már a befejezés és felszereléshez. Boldog Újvidékiek, akiknek nemcsak ígéretnek, — de annak is törvényeségi palotát, — míg Zombor beéri egyik évről a másikra való ígéretkevel. No de hisszük, hogy Zombor is végre megfogja kapni igazát. Se tisztességes fizetés, se alkalmas helyiség, — kissé sok a rosszból is!

(Nagyothallóknak. Egy gazdag úrnő, a ki Dr. Nicholson mesterséges fűdobja által nagyothallásából és fülzúgásából teljesen kigyógyítottatott, intézetének 25.000 főtnyi ajándékot adott oly czézből, hogy olyan sikert és nagyothalló személyek, kiknek nincs módjukban a fűdobokat megszerezni, azokat ingyen megkaphassák. Levelek: 6240. sz. alatt Nicholson „Longcot“ intézetének Gunnersburgh. London-W. ezimzendők.

Intézetek és egyetek figyelmebe!

Az összes szükségelendő nyomtatványok, könyvecskék és naplók sokkal olcsóbban kaphatók mint bárhol: Oblát Károly könyvnyomdájában Zomborban.

Közlegedés.

□ *Podgyászvizsgálat a simonyi pályaudvaron.* Polyó július hó 1-én a Máv. zimonyi állomásán könyvitett podgyászvizsgálat lépett életbe. Ennek egyik előfeltétele az, hogy a podgyászvizsgálat befejeztéig belföldi utas a vonatra föl ne szálljon. Ehhez képest a kereskedelemügyi miniszter utasította a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy a pályaudvarnak a peronra vezető összes kijárai a vámvizsgálat teljes befejezéséig elzárva tartassanak.

□ *A magyar királyi államvasutak igazgatósága* mindegy 12.700 méter-mázsa neutrális olaj szállítására pályázatot hirdet. A szabályszerűen kiállított ajánlatokat f. é. július 23. déli 12 óráig fogadják el az anyag- és leltárbeszerzési szakosztály, hol az érdeklődők közelebbi fölvilágosítást is nyerhetnek. A bánatpénzt (az ajánlott mennyiség értékének 5%-át) 24 órával előbb kell a főpénztárnál letenni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Szerkesztővel értekezni: délelőtt 7—8 és délután 2—3 óráig.

Egy Ritigicza bevételbeli választó polgárnak. Név alírás nélküli levelet nem tesszük közzé. Mi is elismerjük L. P. képviselő érdemeit. — Ugy látszik lapunk mult számának vezérezkike elkerülte figyelmezt.

K. J. Zombor. Felső-Bácska című újság B.-Almásnó jelenik meg, Budapestben szerkesztik. Hogy L. családunk öszekötötésben van-e és milyennel, nem tudjuk, — tehát nem is reflectálhatunk a kérdéseire.

Sz. K. Kerynyáia. A kerynyáji jegyző választásról című tudosítást egyelőre nem közöljük. A dolgot figyelemmel kísérjük. Ha a tények az Ön állításait igazolni fogják úgy cikkének tartalmát is fel fogjuk használni. Discretionkra számíthat.

R. K. Zombor. Biztos alapokon nyugvó és bizonyítható tényeket kérünk. Így sem közölhetők.

S. L. Zombor. Laptársunkkal polemias nem óhajtok folytatni. A mult éleget kereső tapasztalást szolgáltatott. Célünk nem a laptárs, hanem a közvéleményt meggyőzni igazságunkról. Cikkje tehát nem lesz közölve. Mást várunk Öntől.

Egy megyei tisztviselő Zombor. Abban igaz van tökéletesen, hogy a fizetés rendezésénél csak a főbb tisztviselők nyertek fizetés emelést, — de a kisebbekké semmivel sem lettek megjavítva. Cikkét alkalom adtán közre adjuk némi simítással.

Levelezés.

Apátin, 1901. július 3

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Ott kezdem, hol amazok abbahagyták. . . . Es fölkelének, nagy hempergés után, a „Bauernverein“ korcsmai nyári helyiségében természetesen fűről a „Bács-Bodrogher Zeitung“ felelős szerkesztője és a „Bácskaer Zeitung“ főmunkatársa. (Mind a két újság Apátinból sugárzik ki.)

A hempergés nem a kánikula következménye, mert azt normális körülmények között a gyermekeknek hagyják. — Sokkal komolyabb és nyomósabb ok bírta rá Apátin zsurnalisztikái erőit, hogy a mélyebb és mélyebb szellemi és testi karcolások és simogatók után, a földön hempergjenek.

A harc a szökötkutjának kilövelt vizsugára onnan eredt, hogy a „Bács-Bodrogher Zeitung“ élleles szerkesztője a „Barnumreklamé“ hoz hasonló sárka falragaszokat ragasztott falunk utcáinak mindenik sarkára.

A reklámban annyi a rejtett humor, hogy nem hagyhatom szó nélkül azt a rendkívüli nevetést, amely mindenkit megfogott, mikor a nagy betűs német szövegű falragaszokat olvasta. Büszkén hirdetik, hogy mily derék munkát végez „a sokak által gyűlölt Bács-Bodrogher Zeitung.“

Ugy-e bár a tekintetes Szerkesztő úr nem hiszi, hogy a gyűlölet „a tudománosság“, „igazmondás“, vagy a „hiresség“ végett ered? Mert talán még eme újságnak hírt sem vette?

A magam részéről bátorkodom megjegyezni, hogy egy általában nem is gyűlölteti senki.

A falragaszok tartalma — mint mondan — nagy tetszést aratott a közönségnél. Nem úgy ám az üzleti ellenfél a „Bácskaer Zeitung“ szerkesztőjénél. (Újságjaink szerkesztését üzletnek tekintem, mert nálunk a nyomdászok nemcsak kiadják és nyomják az újságot, de szerkesztik is. Legalább az ő nevük díszleg a czimlapon. Bosszankodását — bizonyítják azok a falragaszok, amelyek másnap, kisebb alakban felülbélyegezték a reklámot. Ezek azt hirdették, hogy ne vegye senki a „hazaáruló“ Bács-Bodrogher Zeitung“-ot. „Hazaáruló újság!“ Alljunk meg! Itt oly szó, hogy egy könnyed védelemmel, mint a „B. B. Z.“ azt teszi, átcsúszni nem lehet. A védelem inkább személyes sértés a „B. Z.“ főmunkatársa ellen. Mert abban csak annyit ír az előző számában megjelent, a német szellemet, a német ember dicserő, szerinte magas szellemi nivón álló versről, hogy azt szabadon gondolkozó férfiak örömmel fogalták és a németek is lefordítanak magyar hazafias verseket. Az ám! De Németország nem küzd oly elemekkel, mint a magyarok. Nem lehet titkos gondolat nélkül, abban a tekintetben Németországot Magyarországgal azonosítani. És még ha tekintjük, hogy most is dálnak emiatt harcok. Csak nem rég az „Ofen-Pest“ miatt.

Cikkében továbbá kijelenti, hogy az újság hű marad eddigi elveihez. Nem ismerem az elveit. De gyanitom, hogy ezek nem a legkedvesebbek. Mert mint halálom és tudom a szerkesztő dühös beszé-

getése, nyilatkozata nem jóra következtethetők. Sőt, ha jól emlékszem, magam is ilyesformát — a sorok között — olvastam a „B. B. Z.”-ban.

Nem illetem a szerkesztőt semmiféle váddal. Csak kívánom — és azt hiszem, minden magyar érzelmű emberkivánja — hogy tisztán lássunk át a szitán. Ily homályos dolgokban legyen világosság! Mert az még sem járja, hogy valaki akár magyar, akár német magyarországi olvasóközönségét „Vorwärts”-ek újságokból kivágotta versekkel traktálja.

Jussa van ezt követelni mindenkinek, akár milyen csekély személy ellen! Ha ez nem tetszik valakinek nem hívta senki, fel is út, le is út, mehet!

Ismét hangsúlyozom: „Fiat lux!”

Az itt mondottakban rejlik az a vilányossági és —, mely összeütköztvén, szikrázásra bírta a két újságos szeméit.

Folyó hó 1-én a Milla-féle vendéglő kerti helyiségében találkoztak. A „B. B. Z.” szerkesztője addig csipkedte, addig bosszantotta ellenfelét, míg emez meg nem únta és tettelegességgel nem viszonzta a támadást.

Úgy gondolom, lesz még alkalmam erről a tárgyról és újságjainkról írni.

Addig is türelmet kérek.

Tisztelettel

— r — n.

Irodalom.

— *Egyetemes Könyvtár.* A Cyőrölt Zoltán Vilmos szerkesztésében és Gross Testvérek kiadásában megjelenő Egyetemes Könyvtár legújabb 131—132. kettős száma Wilbrandt Adolf „Az élet öröme” című úde és költői hájban gazdag elbeszélését tartalmazza Latkóczy Mihály, az ismert író és műfordító kitűnő műfordításában. — Az Egyetemes Könyvtár mely az irodalom minden ágából közül értékes dolgozatokat, az ilyenmü hazai vállalatok közt a legolesőbb, mennyiben a szép kiállítás daczára egy füzet ára csak 20 fillér. Az Egyetemes Könyvtár egyes száma kaphatók Győrölt a kiadóknál és minden könyvkereskedésben. A könyvtárra, melynek havokint kétszer jelenik meg egy-egy füzete elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre 4 korona 80 fillér félévre 2 kor. 40 fillér negyedévre 1 kor. 20 fil. Egy füzet ára 20 fil. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve szállítatik. Teljes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— *A Győrölt Dr. Angyal és Dr. Vajda szerkesztésében megindult „Magyar Lant” cz. zenei folyóirat 2-ik füzete is megjelent igen érdekes tartalommal s míg az első füzet a komoly genera adott sikerült példákat, e füzetben a derült hangulat az uralkodó. Kirchner, Dr. Angyal, Dr. Vajda stb. termékei teljes figyelmet érdemelnek. A szövegrész élénk és változatos. A vezércikk érdekesen mutat rá zenei viszonyainkra. A hazai újdonságok zenei hírek, külföldi hírek gazdag tartalmak. A vállalkozás hézagpótló volt s kitünően bevált. Ajánljuk minden édeklődő figyelmébe, melynek előfiz. ára egyévre 8 korona. Zenetanárok, dalegyletek s tanítók feleáron kapják a lapot, mely egész évben 80 oldal zenemellékletet s 30 oldal szöveget ad. Azt hisszük, hogy a*

hazafias irányú zenemü folyóiratot a közönség hovatovább élénkebben fogja pártfogolni.

— *Képviselő jelöltek és választó polgárokat közelről érdekel, hogy „Mit ígérhetnek az országgyűlési képviselőjelöltek? és mennyi „az országgyűlési képviselő választási kerületek hivatalos tagsaja? Mindkét kérdésben a Budapesten megjelenő „Express” című napilag vagy két héten át terjedelmes és alapos ismertetéseket és tájékoztatásokat közöl, melyekre az érdeklődők figyelmét felhívjuk, megjegyezvén, hogy az említett közlemények egy korona beküldése mellett az Express napilap kiadóhivatalánál Budapest VIII. József-körút 77. megrendelhetők.*

Nyílttér.*)

Elsőrangú életbiztosító-társaság kedvező feltételek mellett helyben productio, megbízható

főügynököt

keres. Ajánlközások 151 postafiók Budapest czimére intézendők.

*) Ezen rovatért nem felel a

szerk.

TUNA GUSZTÁV áruháza

ZOMBOR.

„Király-vászon-vállalat” gyári raktára.

Mélyen tisztelt Asszonyom!

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint összeköttetésem folytán sikerült a páratlan minőségű **„Király-vászon”** gyári raktárát megnyernem.

Példátlan módon nyilvánul a hölgyközönség meglegedése ezen **„Király-vászon”** iránt, mely körülmény arra indított, hogy egy véget b. czimére kegyes megtekintés végett küldjek.

A legnyomatékosabban kérem mellőztassék ezen vásznat **kibontva megtekinteni**; minősége és tartósságáért a kezzeséget mindenkorra elvállalom.

Ezen vékonyabb, mindenféle fehérmüre alkalmas 84 cm. széles **„Király-vászon”** 23 métert (régi 30 rőföt) tartalmazó végben **gyári áron 8 frt.** — krért (16 korona) t. czimednek legjobban ajánlhatom.

Kiváló tisztelettel

TUNA GUSZTÁV.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval. A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozógépek, legújabb szerkezetű szab. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővesző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

cs. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor. BECS, II. Táborstrasse 71.

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvételnek.

Nem közönséges borostyán vagy borszeszlakk, hanem könnyen illő készítmény szép fényvel, erős elfedő hatással és gyors száradással. A padló kiválóan elegáns külsőt nyer.

Uj Nagyszerű Uj
máz padlóra, falakra, bu-
torokra, stb.

„EOLIN-LAKK“

törvényileg védve.

Befüdi a régebbi fényezéseket, kapható 5 féle színben.

Azonnal szárad szagtalan.

Szín és fény egy behuzással.

Tartósság szavatolva.

Zomborban: Párcsetich Károlynál
Deák Ferencz-körút 205

Globus tisztító kivonat

legjobb felmosószer

10, 16 és 30 filléres dobozokban mindenütt kapható, hol plakát látható. Egy kísérlet után sohasem veszünk mást. **Feltaláló és egyedüli gyáros:** Fritz Schulz jun. r.-társ. Eger és Leipzig.

Hirdetések

felvételnek legolcsóbb árak mellett lapunk kiadóhivatalában.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás!

Legyen mindennapi italod!
Kapható: Minden nagyobb fűszerkereskedésben és vendéglőben

Szivattyúk MÉRLEGEK,

minden neme házi és nyilvános czélokra, a mezőgazdasági-, építkezési- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyú és gépgyártási betéti társaság

legújabb javított rendszerű tizedes, futószerű és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra.

Embermérlegek, mérlegek házihasználatra

W. GARVENS, WIEN, { I. Schwarzenbergstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható: technikai és gépizletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a Zombor és vidékén lakó n. é. közönségnek becses tudomásra adni, hogy intézetünk ZOMBORBAN vezérügynökséget allított fel, melynek vezetésével választm. tagunkat

Dózsa Benő urat

a zombori keresk. és iparbank volt vezértitkárát biztuk meg és részünkről tely-meghatalmazással ruháztuk fel.

Első leánykiházasítási-Egylet m. sz.
(leány és fiú biztosító intézet) BUDAPESTEN,
VI. Teréz körút 40-42, saját palotájában.

Fenti hirdetmény kapcsán tiszteletteljesen jelentem, hogy működésemet f. évi július hó 1-én, a bajai-utczában, a szerb-templom átellenében levő Vuits Pál házában bérelt ideigl. irodámban megkezdtem és kérem, hogy biztosítási ügyükben bizalommal hozzám fordulni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Dózsa Benő,

az Első leánykiházasítási-Egylet vezérügynökség főnöke.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER

BUDAPEST.

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Gyár: Katona József-utca 8. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt. Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű: **Trieurök:** a konkoly és búkkönynek a buza-

árpa vagy rozs közül kiválasztására.

Trieurök: a zabnak vagy árpának a buza közül és a gömbölyű magvak kiválasztására.

Lenesetisztító és osztályozó Trieurök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Osztályozó Trieurök: Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjühr és Müller,

illetve Mayer reudserü trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökké átalakítását. **Malom Trieurhengerek** vagy burkolatolai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Hömlökzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyisintén gyári és isgatlan tulajdonosok szállítaja. A hömlökzat-festékek, melyek másban fellelhető száraz állapotban porakabban és 40 különböző mintában külön-külön 16 féle félére szállítanak és a mi a festék színtartósságát illeti, azonos olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyisintén utaltatás kiváratra ingyen és bérmentve küldetnek.